

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Rıfat T. NALBANTOĞLU
İzmir Milletvekili

Gemi söküm işi, içerdği asbest ve yakıt kalıntıları nedeniyle hem toprak ve su açısından hem de insan sağlığı açısından ciddi bir risk oluşturduğu için bütün dünyada insanların ve çevrenin korunmasına yönelik gerekli güvenlik koşullarının sağlanmasıyla yapılmaktadır. Ancak ülkemizde bu önlemlerin yeterince alınıp alınmadığı her dönem önemli bir tartışma konusu olmuştur. Mayıs ayı başında ortaya çıkan tehlikeli atık skandalı ise bunun son örneğidir. Aliğa'daki gemi söküm bölgesinde belediye tarafından yapılan incelemelerde, 15 bin ton tehlikeli atığın uygunsuz şekilde vahşi depolama yöntemiyle gelişi güzel çevreye saçıldığı ve bazı alanlarda üzerlerinin toprakla kapatıldığı tespit edilmişken şimdi de İngiltere Kraliyet Donanması'na ait olan ve 62 yaşında emekliye ayrılan savaş gemisi HMS Bristol, İzmir'in Aliğa ilçesindeki gemi söküm limanına demirlemiştir. Başta Ege Çevre ve Kültür Platformu (EGEÇEP) olmak üzere bütün çevrecilerin, belediyenin ve bölge halkının itirazlarına rağmen söz konusu geminin sökümünün insan sağlığına, çevreye, doğal ve ekolojik yaşama vereceği zararlar hem bölgeyi hem de İzmir'i yakından ilgilendirmektedir. Bu bağlamda;

1. HMS Bristol gemisinin "Tehlikeli maddeler envanteri" (IHM) açıklanmış mıdır?
2. Açıklanan envanterin doğruluğu ile ilgili gerekli denetimler yapılmış mıdır? Yapılan denetimler, gemi tarafından açıklanan envanteri doğrulamakta mıdır?
3. PAH, PCB, asbest, ağır metaller, ağır yağlar, organotinler ve diğer tehlikeli atıklarla yüklü olduğu iddia edilen gemi, niçin kendi ülkesinde ya da başka bir ülkede değil de bizim ülkemizde sökülmetedir?
4. Söz konusu geminin sökümünün yapılacağı tesis, uluslararası gemi söküm standartlarına uygun mudur?
5. HMS Bristol'un söküm işlemi sonrası ortaya çıkacak tehlikeli maddelerin insan sağlığına, çevreye, doğal ve ekolojik yaşama, su kaynaklarına ve havaya vereceği zararlar konusunda gerekli analizler ve çalışmalar yapılmış mıdır?
6. Söküm sonrası ortaya çıkacak tehlikeli atığın depolanma alanı ve yöntemi konusunda gerekli önlemler alınmış mıdır?
7. Geminin sökülmesiyle birlikte, içindeki tehlikeli atığa bağlı zamanla oluşacak insan ve çevre sağlığına yönelik risklerin telafisi var mıdır? Yoksa bunun sorumlusu söküm tesisinin yanı sıra, sökülmesine izin verenler, denetleyenler ve nihayetinde bakanlığınız olmayacak mıdır?